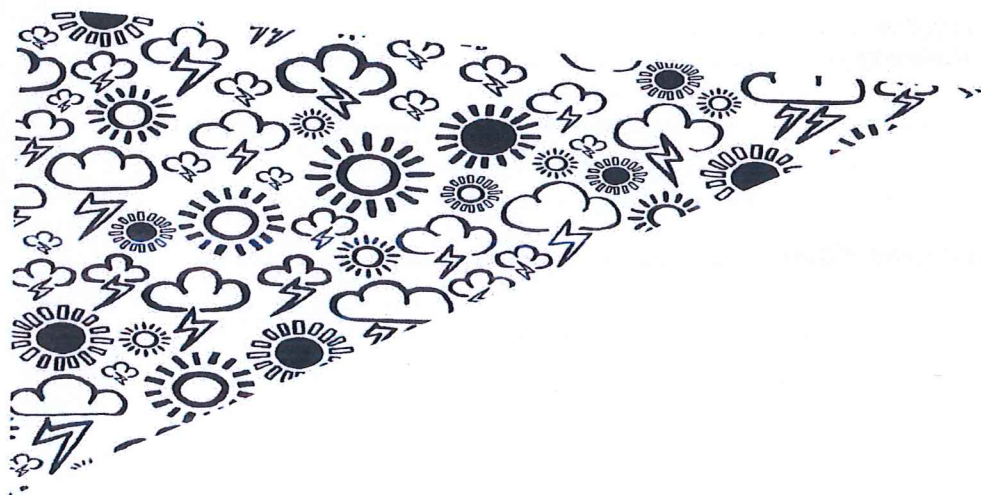

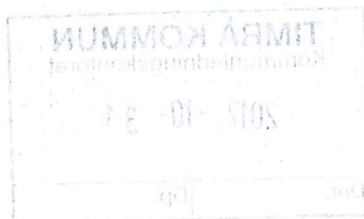
TIMRÅ KOMMUN Kommunledningskontoret	
2017 -10- 31	
Dnr.	Dpl.

Revisionsrapport 2017
Genomförd på uppdrag av revisorerna
september/oktober 2017

Medelpads Räddningstjänstförbund

Granskning av delårsrapport 2017-08-31

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Revisionskriterier	3
2.4. Avgränsning/ansvar	3
2.5. Genomförande.....	4
3. Rättvisande räkenskaper.....	5
3.1. Bokslutsprocessen.....	5
3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer	5
4. Förbundets resultat och balansräkning	7
4.1. Resultaträkning samt prognos	7
4.2. Kommentarer till balansräkningen.....	7
5. Måluppföljning	9
5.1. Finansiella mål.....	9
5.2. Verksamhetsmål	9
6. Bedömning och rekommendationer.....	11
6.1. Bedömning	11
6.2. Rekommendationer.....	12

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna översiktligt granskat Medelpads räddningstjänstförbunds (MRFs) delårsrapport per 31 augusti 2017. Våra slutsatser från granskningen sammanfattas enligt följande:

- MRF ger i sin delårsrapport en tillräcklig redovisning av resultat vad gäller verksamhet och ekonomi.
- Återrapportering av fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning i delårsrapporten visar på att ett av förbundets finansiella mål inte bedöms uppnås för 2017 och det andra inte utvärderas förrän i årsredovisningen. Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.
- Återrapportering avseende prognos för måluppfyllelse för de verksamhetsmål som fastställts i budgeten, visar på att två mål prognostiseras delvis uppnås och att övriga mål prognostiseras uppnås. Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är tillräcklig, men kan förbättras.
- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, tillräcklig bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning per delårsbokslutet den 31 augusti 2017.
- Vid vår granskning har vi noterat att det kvarstår vissa brister i bokslutsprocessen, vilket framgår av avsnitt 3. Vi uppmanar att direktionen tillser att bristerna åtgärdas till kommande bokslut.
- Vi har tagit del av förbundets balanskravsutredning som prognosticerar att balanskravet inte kommer att uppfyllas för året och att underskottet beräknas återställas med intäkter högre än budgeterat kopplade till släckfordon.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Bakgrunden till denna granskning är att revisorerna i Medelpads Räddningstjänstförbund (MRF) enligt kommunallagen skall granska en delårsrapport och lämna en bedömning över denna till respektive fullmäktige. Respektive fullmäktige ska behandla revisorernas bedömning i samband med behandlingen av delårsrapporten.

Revisorerna skall enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Vi har av Medelpads räddningstjänstförbunds revisorer erhållit uppdraget att genomföra en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2017-08-31

2.2. Syfte och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning vid angiven tidpunkt och om rapporten är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL).

Följande revisionsfrågor besvaras inom ramen för granskningen:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?
3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens mål kommer att uppnås?
4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

2.3. Revisionskriterier

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, revisionsreglementet samt enligt SKYREVS vägledning 4 Granskning av delårsrapport. Vidare har de rekommendationer som SKYREV (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) utgett varit vägledande.

Förbundsdirektionens ansvar för rättvisande räkenskaper och delårsrapporten regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/ de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Kommunallagen, kap 6,8,9
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning
- Förbundets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- God redovisningssed

2.4. Avgränsning/ansvar

Granskningsuppdraget ställer inte krav på att alla verksamheter ska ha granskats. Det handlar endast om en översiktlig bedömning. Ansvaret för upprättande av delårsrapporten

och för att förbundet i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna, ligger på förbundsdirektionen.

2.5. Genomförande

Granskningen har utförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisions sed. Vår granskning av delårsrapport har gjorts utifrån Standarden för Översiktlig Granskning (SÖG 2410) med beaktande av SKYREVS vägledning 4 om granskning av delårsrapport. Dess huvudsakliga syfte är att ge respektive fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att god ekonomisk hushållning kan uppnås.

Granskningen är till största delen analytisk, genom att analytiskt granska resultatutfallet och följa upp oväntade och oförklarliga avvikelser. Det innebär bland annat att vi jämfört relevanta nyckeltal mot budget och föregående år för att identifiera väsentliga avvikelser.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Delårsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed, vilket innebär att samma redovisningsprinciper ska tillämpas som vid årsbokslut. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till delårsbokslutet, till exempel skall periodiseringar av väsentliga poster ske enligt samma principer som vid årsbokslutet.

3.1. Bokslutsprocessen

Vid granskningens påbörjande har vi inte erhållit kompletta underlag till stora delar av balansräkningens poster. Efter dialog och påminnelser har kompletteringar gjorts. Vid rapportens avlämnande kvarstår vissa differenser utifrån vad som beskrivs nedan. Tidplanen för färdigställande av granskningen har av denna anledning förskjutits.

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag är förbättrad från föregående års delårsbokslut, men fortsatt finns brister. Våra noteringar vid avlämnandet av rapporten härrör sig till nedan beskrivna poster. Vi har vid genomförandet av vår granskning funnit brister i de underlag som ska stödja balansräkningen vilket gör att vi ej kunnat bekräfta konton relaterade till moms om totalt (nettofordran) 364 tkr. Vår bedömning är också att interimsskulder och interimsfordringar sammantaget är undervärderade med 424 tkr, baserat på de underlag vi fått ta del av.

- ▶ Det finns brister i momshanteringen, där månatliga momsavstämningar och omföringar som nollställer konton vid deklaration inte genomförs. Detta gör att avstämningar i delårsbokslut och i slutet av året är svår att stämma av mot lämnade deklarationer.
- ▶ Det saknades inledningsvis underlag för vilka förutbetalda kostnader och upplupna intäkter som ingår i posten interimsfordringar. Vår bedömning är att värdet för interimsskulder är för högt upptaget med ca 160 tkr och att värdet på interimsfordringar är för lågt upptaget med ca 260 tkr. Detta innebär tillsammans ett noterat fel på 420 tkr, som skulle öka resultatet med motsvarande belopp.
- ▶ Vi saknar komplett underlag för fordran på medlemskommuner avseende pensioner. Vi har vid avslutandet av vår granskning kunnat verifiera ca 83% av posten (som avser fordran på Sundsvalls kommun)-och konstaterar att en avvikelse finns för just den fordran om ca 1 461 tkr.
- ▶ En släckbil var vid inledningen av granskningen aktiverad vid två tillfällen. Detta resulterade i att värdet på kontot för pågående investeringar var negativt och för lågt upptaget med 3 506 tkr vid delårsbokslutet samt att kontot för tillgångar i form av fordon är för högt upptagna med 3 506 tkr för samma period. Innan rapportens avlämnande har felet rättats. Vår notering gäller rutiner för upprättande av löpande bokföring, vilka bör förbättras.

I delårsrapporten är jämförelsesiffror hämtade från 2016-01-01 – 2016-08-31 samt mellan 2016-01-01 – 2016-12-31 för både resultat- och balansräkning. Dessa jämförelsetal uppfyller kraven enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 om delårsrapport. Vi noterar att prognosen för resultaträkningen bör beredas på en mer detaljerad nivå.

Vår granskning av resultat- och balansräkning kommenteras i avsnitt 4 nedan.

3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer

Rådet för kommunal redovisning (RKR) föreskriver i sin rekommendation 22 Delårsrapport miniminivån för innehållet i en delårsrapport. Vår granskning visade inga förändringar från

Building a better
working world

föregående års redovisningsprinciper och miniminivån för delårsrapporten anses vara uppfylld enligt RKR:s rekommendation nr 22 Delårsrapport.

Bokföring och redovisning skall fullgöras enligt god redovisningssed. Till god sed hör att följa rekommendationer som ges av normgivande organ, i detta fall RKR. Om man avviker från dessa skall upplysning om detta och skälen för avvikelsen anges. I RKR 11:4 Materiella anläggningstillgångar föreskrivs hur komponentavskrivning ska genomföras och rekommendationen gäller från räkenskapsåret 2014.

Förbundet har i delårsrapporten per 2017-08-31 kommenterat att planen är att påbörja arbetet med övergången till komponentavskrivningar under 2018. Informationen bör kompletteras med tidplan för implementering av detta arbete.

4. Förbundets resultat och balansräkning

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2017 samt analyserat större avvikelser och förändringar mot budget och föregående års delårsrapport och årsredovisning. Nedan lämnas kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter.

4.1. Resultaträkning samt prognos

Kommunalförbundet redovisar för årets första åtta månader ett resultat på 1 325 tkr (för jämförelseåret -28 tkr). Enligt delårsrapporten är resultatet högre än budget med 966 tkr.

Av delårsrapporten framgår att förbundet prognostiserar ett resultat för helåret på 0 kr. Förbundets budget antogs i december 2016 och resultatet budgeterades till 536 kr.

Förbundet kommenterar till viss mån avvikelser mot budget i sin delårsrapport. Dock saknas för större förändringar en förklaring kring att:

- ▶ bidraget från Sundsvalls kommun understiger budget med 1 979 tkr
- ▶ medlemsbidraget för pensioner överstiger budget med 3 965 tkr
- ▶ kostnad för lokalyror understiger budget med 830 tkr.

Avvikelse för personalkostnader mot budget uppgår till ca 1 800 tkr och detta kommenteras i delårsrapporten.

Förbundsdirektionen har i sin delårsrapport angett att de prognosticerar att de ej kommer att nå ett balanserat resultat vid årsbokslutet och redovisar ett prognostiserat balanskravsresultat för året på -50 tkr. Direktionen beskriver att de beräknar att återställa detta med högre intäkter än budgeterat kopplade till släckfordon.

Efter vår översiktliga granskning är vår bedömning att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat för perioden 1 januari till och med den 31 augusti 2017. Vi har noterat att avsnittet som syftar till att förklara avvikelser från budget bör utvecklas samt att en mer detaljerad prognos för helåret bör redovisas i delårsrapporten.

4.2. Kommentarer till balansräkningen

Tillgångssidan har minskat med 16 731 tkr mot bokslutet 2016. Förändringen förklaras främst av en ökning i likvida medel om 35 365 tkr och en minskning i kundfordringar om 54 676 tkr samt aktiveringar av föregående års pågående investeringar avseende främst fordon.

Tillgångssidan består till största del en av fordran på medlemskommuner avseende pensioner (68 508 tkr), anläggningstillgångar av slaget fordon (29 753 tkr) samt bankmedel (68 508 tkr). Bankmedel är avstämde mot kontoutdrag från bank.

Noteras görs att komplett underlag för fordran på medlemskommunerna avseende pensionsskuld saknas. I vår granskning har vi kunnat verifiera 83% av fordran på Sundsvalls kommun.

Bland **skulder** (132 352 tkr) återfinns främst en pensionsskuld och där tillhörande särskild löneskatt (78 889 tkr), vilka har avstämts mot underlag från KPA. Posten innehåller även interimsskulder (38 390 tkr) som stämts av mot underlag och där vi bedömer att skulderna är 160 tkr lägre än bokfört.

Förändringen i skulderna sedan årsbokslutet 2016 består i en minskning om 18 055 tkr och är främst hänförlig till en minskning i interimsskulderna (15 656 tkr). Då interimsskulder är periodberoende till följd av faktureringsstidpunkt av kostnader och intäkter har vi jämfört posten mot delårsrapporten 2016-08-31. Jämfört med 2016-08-31 har posten ökat med 1 676 tkr, en mindre förändring som visar att de faktiska förändringarna från balansdagen till stor del förklaras av periodbaserade variationer.

5. Måluppföljning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I MRFs delårsrapport per 2017-08-31 finns fyra avsnitt där verksamhetsmålen för respektive avdelning kommenteras. De finansiella målen kommenteras i avsnitt 2. *Sammanfattande rapport och prognos*. Nedan kommenteras den måluppföljning som görs i delårsrapporten.

5.1. Finansiella mål

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Det prognostiserade nollresultatet uppfyller, tillsammans med föregående två års resultat, inte direktionens mål om ett utfall på 2 % av omsättningen i ett treårsperspektiv, se tabell 2 nedan. Vid vår granskning har vi noterat att detta mål är endast kommenterat för aktuellt år men avser en treårsplan och ska därför även kommenteras huruvida det förväntas nås inom satt period.

Tabell 1 - resultatmål

Ekonomiskt mål (tkr)	2015	2016	Prognos 2017	Treårssnitt
Omsättning ¹	125 550	123 053	128 446 ²	125 667
Resultat	758	2 067	0	941
Resultat/omsättning	0,6%	1,7%	0%	0,1%

I förbundets budget beskrivs att förbundet "arbetar mot en målbild att inom ett par år återigen nå målen."

Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Vi har tagit del av förbundets balanskravsutredning som prognosticerar att balanskravet inte kommer att uppfyllas för året och att underskottet beräknas återställas med intäkter högre än budgeterat kopplade till släckfordon.

5.2. Verksamhetsmål

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Totalt har förbundet 46 uppställda verksamhetsmål för 2017. Förbundets verksamhetsmål redovisas utifrån de fyra övergripande områdena räddning, förebyggande, verksamhetsstöd och verksamhetsledning.

Tabell 2 – prognos måluppfyllelse utifrån verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Prognos för helåret - uppfyllda mål	Prognos för helåret - delvis uppfyllda mål	Prognos för helåret - ej uppfyllda mål
Räddning	9		
Förebyggande	21	2	

¹ Verksamhetens intäkter samt bidrag från medlemskommunerna

² Budgeterat belopp då prognosen inte redovisas för omsättning respektive kostnader.

Verksamhetsstöd	9		
Verksamhetsledning	5		
Summa	44	2	0
Andel av totala antalet mål (%)	(96%)	(4%)	(0%)

Inom verksamhetsområdet förebyggande prognostiseras två mål bli delvis uppfyllda för 2017; *Vi ska uppfattas som professionella tillsynsförättare, vilket ska underlätta förståelsen för de krav vi ställer vid olika tillsyner och Chefer inom förvaltningar i de tre Medlemskommunerna ska genomgå utbildning och få information om systematiskt brandskyddsarbete SBA.*

I delårsrapporten prognostiseras övriga verksamhetsmål nås för helåret.

Vår sammanställning visar prognosen för 2017 är att 96 % av målen uppfylls (utfall 2016 80%), 4% av målen delvis uppfylls (utfall 2016 16%) och 0% av målen ej uppfylls (utfall 2016 4%). Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är tillräcklig, men kan förbättras något.

6. Bedömning och rekommendationer

6.1. Bedömning

MRF ger i sin delårsrapport en tillräcklig redovisning av resultat vad gäller verksamhet och ekonomi.

I delårsrapporten ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I MRFs delårsrapport finns avsnitt där verksamhetsmålen kommenteras vad avser prognos för helåret. Ett lika tydligt avsnitt för de finansiella målen saknas och endast ett av två finansiella mål är kommenterade i delårsrapporten, då det andra målet avser prognosavvikelse och endast kan mätas vid årsbokslutet.

Åtterrapporering av fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning i delårsrapporten visar på att förbundets finansiella mål inte bedöms uppnås för 2017. Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Åtterrapporering avseende prognos för måluppfyllelse för de verksamhetsmål som fastställts i budgeten, visar på att två mål prognostiseras delvis uppnås och att övriga mål prognostiseras uppnås. Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är tillräcklig, men kan förbättras.

Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, tillräcklig bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning per delårsbokslutet den 31 augusti 2017.

Vid vår granskning har vi noterat att det kvarstår vissa brister i bokslutsprocessen, vilket framgår av avsnitt 3. Vi uppmanar att direktionen tillser att bristerna åtgärdas till kommande bokslut.

Vi har tagit del av förbundets balanskravsutredning som prognosticerar att balanskravet inte kommer att uppfyllas för året (-50 tkr). Avsikten är att återställa det negativa balanskravsresultatet med högre intäkter kopplat till släckfordon än vad som budgeterats

De i granskningen uppställda revisionsfrågorna besvaras nedan:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?

Efter vår granskning är det vår bedömning att delårsrapporten, med hänsyn till de noter vi lämnat i 6.1, ger en i allt väsentligt rättvisande bild av förbundets resultat och ställning per 31 augusti 2017.

2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?

Delårsrapporten innehåller i allt väsentligt de delar som RKR föreskriver i RKR 22 Delårsrapport.

3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens finansiella mål kommer att uppnås?

Ja, delårsrapporten ger svar på att ett av uppsatta finansiella målen inte kommer att uppnås. Det andra finansiella målet utvärderas inte i delårsrapporten då det avser prognosavvikelse och mäts för helåret.

4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?

I delårsrapporten redovisad balanskravsutredning visar på att ett negativt balanskravsresultat om -50 tkr prognosticeras för 2017.

5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

Förbundsdirektionen beräknar att återställa underskottet med högre intäkter än budgeterat kopplade till släckfordon.

6.2. Rekommendationer

Våra rekommendationer till förbättringar är följande:

- Att förbättra bokslutsprocessen så att tillräckliga underlag finns för alla balansposter för att säkerställa värden på samtliga balansposter samt därtill att alla resultatposter med större avvikelser från budget samt prognosavvikelser kommenteras i text.
- Att införa komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar i enlighet med gällande redovisningsregler. Det är viktigt att förbundet prioriterar implementering av komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar och i delårsrapport/årsredovisning upplyser om hur långt förbundet kommit i processen att övergå till komponentavskrivning samt hur tidplanen ser ut.
- Att fortsätta sitt arbete med att se över rutiner kring investeringar som redovisas som pågående investeringar för att tillse att de aktiveras i rätt tid.
- Att direktionen fortsätter sitt arbete med att förtydliga den ekonomiska uppföljningen
- Att stärka måluppfyllelsen för uppsatta finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Sundsvall den 24 oktober 2017

Malin Westerberg Blom
Certifierad kommunal revisor
Auktoriserad revisor

Ellen Fransson
Revisor